Prima instanță: Judecătoria Ungheni (judecător L.Potînga)
Dosarul nr.2a-821/2024 (nr.2-21187768-03-2a-29072024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ
D E C I Z I E

18 februarie 2025 **mun. Bălți**

Completul de judecată în componența:
Președintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Costaș, Ivan Parii**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de avocatul Doga Cristina în interesele apelantului Negură Gheorghe,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Țurcanu Sergiu către Negură Gheorghe privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere,

împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 16 mai 2024,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantului:

La 17.12.2021 Țurcanu Sergiu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Negură Gheorghe privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că la 25.07.2018 dânsul, în calitate de împrumutător, a transmis în beneficiul împrumutatului Negură Gheorghe mijloace bănești sub formă de împrumut în numerar în sumă de 25 000 Euro, fapt confirmat prin eliberarea de către împrumutat a Recipisei în formă scrisă la momentul transmiterii mijloacelor bănești.

Prin Recipisa enunțată împrumutatul Negură Gheorghe și-a asumat obligațiunea de rambursare în beneficiul împrumutătorului Țurcanu Sergiu a mijloacelor bănești în suma indicată până la data de 19 decembrie 2018.

La solicitările verbale ulterioare expirării scadenței termenului de rambursare a mijloacelor bănești adresate pârâtului, ultimul invoca diverse motive și promisiuni de rambursare a împrumutului în cel mai apropiat termen, care până la urmă s-au dovedit a fi doar promisiuni și tertipuri de tergiversare, iar mijloacele bănești nefiind rambursate până în prezent.

Relevă că aceste promisiuni s-au materializat în multiplele conversații care s-au derulat de la nr. tel al reclamantului (Țurcanu Sergiu) +373 ***** și nr. tel al pârâtului (Negură Gheorghe)+373 ***** în rețeaua mobilă „Signal”, prin care reclamantul i-a propus mai multe situații de aplanare pașnică a eventualului litigiu, prin multiple soluții, cum ar fi acceptarea achitării în rate a datoriei, semnării unor acorduri suplimentare etc. la care pârâtul, deși manifesta în formă scrisă acordul în acest sens, tergiversa la maxim posibil sub pretextul că nu se află în țară. Mai mult ca atât, în conversațiile respective dânsul, în repetate rânduri l-a atenționat pe pârât despre necesitatea semnării unui acord până la data de 20.12.2021 în legătură cu expirarea termenului de prescripție, iar în legătură cu faptul că acest termen expiră în câteva zile, constatând că, de fapt, acțiunile manifestate de pârât prin diversele tertipuri invocate de nu au avut scopul de restituire a împrumutului primit, dar a urmărit scopul de a-l lipsi de dreptul procedural de a cere încasarea silită a datoriei pe cale judiciară.

Mai menționează că a întreprins toate acțiunile posibile privind soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, dar care nu s-au soldat cu succes până în prezent.

Mai mult ca atât, reieșind din comportamentul și conduita pârâtului, reclamantul constată că de fapt „a fost dus pe sfoară” de pârât, ori, multiplele cazuri civile și deciziile asupra acestora în care este vizat Negură Gheorghe Petru în calitate de pârât relevă comportamentul de „escroc” al acestuia prin deposedarea multiplelor victime de sume enorme de bani de peste 200 000 Euro prin metode similare. Cel puțin aceste circumstanțe se confirmă prin hotărârile judecătorești publicate pe site-ul instanțelor judecătorești și altor date cu privire la agenda ședințelor de judecată în care este atras actualmente pârâtul Negură Gheorghe, inclusiv și puse pe rolul instanțelor de judecată de unii executori judecătorești prin care se solicită suportul instanțelor de judecată la dispunerea căutării și aducerii forțate a debitorului Negură Gheorghe.

De asemenea menționează că obligațiilor pecuniare li se pot aplica și dobânzi legale de întârziere calculate pentru utilizarea mijloacelor bănești străine.

În drept, pretențiile se întemeiază pe dispozițiile art.9, 512-514, 572, 585, 619, 867,872 Cod civil.

Solicită Țurcanu Sergiu admiterea cererii de chemare în judecată, încasarea de la Negură Gheorghe în folosul său a sumei datoriei în mărime de 25000 euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 9613,70 euro precum și a cheltuielilor de judecată, asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare din conturile bancare ale pârâtului, pe bunurile mobile și imobile în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 27.12.2021 s-a admis cererea de asigurare a acțiunii, s-a aplicat sechestru pe mijloacele financiare din conturile bancare ale lui

Negură Gheorghe, pe bunurile mobile și imobile în limita valorii acțiunii în mărime de 34413,70 euro.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 16.05.2024 acțiunea civilă s-a admis. S-a încasat de la Negură Gheorghe în beneficiul lui Țurcanu Sergiu datoria în baza recipisei din 25.07.2018, în mărime de 25000,00 euro, dobânda de întârziere în mărime de 9613,70 euro, cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 20787,95 lei, în rest cheltuielile de achitare a taxei de stat în mărime de 4212,05 lei, s-au respins. Măsura de asigurare a acțiunii, aplicată prin încheierea Judecătoriei Ungheni cu nr.2-4033/2021 din 27.12.2021, își păstrează efectul până la executarea hotărârii judecătorești.

Exercitarea căii de atac:

La 12.06.2024 avocatul Doga Cristina în interesele lui Negură Gheorghe a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 16.05.2024, solicitând casarea integrală a hotărârii și adoptarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie respinsă.

Argumentele părţilor:

<u>În motivarea apelului</u> a invocat că prima instanţă a admis ca cauza civilă să fie judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces şi anume în lipsa apelantului Negură Gheorghe şi a reprezentantului său, avocata Doga Cristina, prin urmare pârâtul a fost lipsit de dreptul la apărare. Soluţia instanţei de judecată este neîntemeiată, în partea admiterii parţiale a acţiunii, deoarece prima instanţa a admis încălcarea normelor de drept procedural, fapt ce indubitabil constituie temei de casarea hotărârii prin prisma art. 386, alin. (1), lit. d) CPC al RM.

Pe lîngă faptul, că instanţa a admis încălcarea normelor procedurale, prin prisma încălcării dreptului pîrîtului Negură Gheorghe, la un proces echitabil şi principiul egalităţii armelor statuat ta ari.6 din CEDO, aceasta a admis şi încălcarea art.27 din CPC al RM, ne acordând lui Negură Gheorghe de a dispune liber de dreptul subiectiv, de a dispune de drepturile procedurale şi de a alege modalitate şi mijloacele procedurale de apărare.

În procesul examinării cauzei civile, din cauza survenirii unor circumstanţe în activitatea profesională a reprezentantului apelantului, circumstanţe care nu au depins de voinţa sa, aceasta a fost limitată de către prima instanţă de a asigura o apărare efectivă a intereselor apelantului vis a vis de cererea de chemare în judecată înaintată.

La 22 aprilie 2024 reprezentantul apelantului avocata Doga Cristina a înaintat o cerere de amînare pentru şedinţa din 23 aprilie 2024, ora 09.30,. prin care a justificat imposibilitatea prezentării în cadrul şedinţei de judecată. Instanţa de judecată a admis prima cerere de amînare şi a amînat şedinţa de judecată pentru data de 16 mai 2024, ora 09:00.

Ulterior din cauza că, în cadrul reprezentării intereselor clienţilor săi au survenit urgenţe ce nu suferă amânare, ţinând cont de faptul, că avocata reprezintă interesele într-un proces penal care necesită examinarea în mod de urgenţă, participanţii fiind impuşi de respectarea termenului rezonabil, a survenit imposibilitatea repetată de a asigura participarea şi apărare în cadrul procesului civil.

Reişind, din cele expuse, această a înaintat o cerere de amânare întemeiată, iar instanţa de judecată urma de a admite cererea repetată de amnare, deoarece aceasta a indicat motive întemeiate şi a anexat probe, ce justificau imposibilitatea prezentării în cadrul şedinţei de judecată, aflîndu-se la acel moment în cadrul PCCOCS, în legătură cu efectuarea acţiunilor de urmărire penală în cadrul unei cauzei penale, care nu putea fi contramandată.

Instanţa a examinat cauza şi a pronunţat hotărâre în lipsa pârâtului şi a avocatului său, astfel pârâtul a fost lipsit de posibilitate a de a-şi apăra interesele în instanţa de fond. De aici rezultă că părţile nu s-au aflat pe poziţie de egalitate, întru beneficierea egală a drepturilor sale procedurale. Astfel Negură Gheorghe fiind defavorizat în raport cu reclamantul, prin neacordarea posibilităţii participării apărătorului ales de el, fapt ce atentează direct asupra imparţialităţii primei instanţe.

În referința la apel intimatul Țurcanu Sergiu a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii contestate. A indicat că faptul, că reprezentantul apelantului a expediat cererea de amânare a ședinței din 16.05.2024 după începerea ședinței vădește că dânsul nici nu intenționa să se prezinte în ședință, chiar dacă această ședință judecătorească era fixată mai devreme de data indicată în citația la procuratură.

Totodată că programul de lucru al cancelariei Judecătoriei Ungheni începe la ora 08:00. Astfel, reprezentantul apelantului a avut toate posibilitățile disponibile de a depune cererea de amânare în termen util, însă nu a făcut-o. Or, incidentul procesual care a făcut imposibilă prezentarea reprezentantului apelantului în ședința din 16.05.2024 a fost cunoscut și a apărut înainte de ședință și nu în timpul ședinței.

În esență, instanța de fond putea nici să nu examineze cererea parvenită cu întârziere și fără îndeplinirea cerințelor de formă. Însă, anume în vederea respectării principiului dreptului la apărare a părților la proces, instanța a examinat cererea de amânare.

Pentru argumentele indicate mai sus, instanța de fond corect a respins ca neîntemeiată cererea de amânare depusă de reprezentantul apelantului. Această cerere de amânare nu putea fi susținută de circumstanțele de fapt, iar dacă ținem cont de modul abuziv în care pârâtul își exercita drepturile procedurale pe tot parcursul examinării cauzei – devine aparent faptul că cererea de apel întocmită pe aceste temeiuri este neîntemeiată.

Singurul obiectiv urmărit de Negură Gheorghe la depunerea cererilor în etapa de examinare în fond era tergiversarea procesului de judecată. Atrage atenția în mod repetat că această cauză a stagnat la faza de pregătire pentru dezbateri judiciare din decembrie 2021 până în aprilie 2024. Deși cauza era pregătită pentru examinare, din cauza acțiunilor abuzive din punct de vedere procesual al pârâtului, în această perioadă nu a avut loc nici o ședință de judecată. Tolerarea abuzurilor procesuale prin care pârâtul face tot posibilul pentru a nu ajunge la examinarea cauzei în fond o perioadă mai mult de 3 ruinează orice imagine despre dreptate și echitate.

Formularea unor cereri vădit neîntemeiate de către pârât privind strămutarea, explicarea actelor judecătorești, explicarea respingerii cererii de explicare și revizuirea lor – subsecvent respinse, au fost un exercițiu abuziv a drepturilor procesuale. De altfel, ședințele în instanța de fond nu s-au desfășurat din cauza transmiterii dosarului la Curtea de Apel Chișinău sau la Curtea Supremă de Justiție. Consideră că instanțele urmează să curme încercările de tărăgănare a procesului de judecată și să aplice față de cei care își exercită drepturile în mod abuziv sancțiunile prevăzute de Codul de procedură civilă.

Totodată, argumentele reprezentantului pârâtului privind omisiunea de a se prezenta în ședințe de judecată în legătură cu pretinsa implicare în alte cauze reprezintă o recunoaștere a încălcării regulilor de etică avocațială.

Referitor la argumentul apelantului că instanța de fond la examinarea cauzei a încălcat principiile prevăzute de legislația procesuală civilă în art.26 Cod de procedură civilă, prin faptul că nu a acordat pârâtului și reprezentantului acestuia posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a își expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care a avut legătură cu cauza dată judecății, menționează că aceasta este contrar situației de fapt or, pârâtului i-a fost stabilit termen de decădere pentru prezentarea referinței până la 25.05.2022, termen omis.

Referitor la argumentul apelantului că a fost lipsit de dreptul de a prezenta probe, susține că la etapa pledoariilor nu pot fi prezentate probe, care se prezintă în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

Poziția părților expusă în ședința judiciară:

În ședința de judecată apelantul Negură Gheorghe și reprezentantul său, avocatul Doga Cristina nu s-au prezentat, prin cererea parvenită în instanță la 18.02.2025 ora 10.07 avocatul a solicitat amânarea ședinței de judecată, invocând antrenarea în alte ședință de judecată.

Potrivit art.206 alin.6 Cod de procedură civilă, la solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanţa poate amîna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

Prin prisma dispozițiilor art.206 alin.6 Cod de procedură civilă, completul de judecată a respins cererea reprezentantul apelantului, avocatul Doga Cristina, dat fiind formulată cerere repetată de amânare a ședinței de judecată.

Intimatul Țurcanu Sergiu a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii.

Conform art.379 alin.2 Cod de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

În consecință, instanța de apel a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa părților neprezente, în privința cărora procedura de citare legală a fost respectată.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a respinge apelul declarat, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.362 alin.1 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de apel constată că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 16.05.2024, iar apelul a fost declarat la 12.06.2024, prin urmare, apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Codul de procedură civilă.

Potrivit art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărîrea primei instanţe.

Probatoriul cauzei denotă faptul, că la 25.07.2018 Țurcanu Sergiu a transmis lui Negură Gheorghe cu împrumut suma de 25000 euro, cu termen de rambursare până la 19.12.2018, în acest sens fiind întocmită recipisa scrisă ograf și semnată de părți raportului juridic de împrumut /f.d.235 vol.1/.

Dat fiind că ajuns la scadență împrumutul nu a fost restituit, Țurcanu Sergiu solicita, prin intermediul rețelei de socializare „Signal” în perioada 13.09.2021- 07.12.2021, de la Negură Gheorghe suma împrumutată, la care ultimul promitea că va restitui împrumutul, acțiuni care nu s-au realizat /f.d. 14-27 vol.1/.

La 17.12.2021 Țurcanu Sergiu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Negură Gheorghe, solicitând încasarea de la Negură Gheorghe în folosul său a sumei datoriei în mărime de 25000 euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 9613,70 euro precum și a cheltuielilor de judecată, asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe mijloacele financiare din conturile bancare ale pârâtului, pe bunurile mobile și imobile în limita valorii acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 27.12.2021 s-a admis cererea de asigurare a acțiunii, s-a aplicat sechestru pe mijloacele financiare din conturile bancare ale lui Negură Gheorghe, pe bunurile mobile și imobile în limita valorii acțiunii în mărime de 34413,70 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 16.05.2024 acțiunea civilă s-a admis. S-a încasat de la Negură Gheorghe în beneficiul lui Țurcanu Sergiu datoria în baza recipisei din 25.07.2018, în mărime de 25000,00 euro, dobânda de întârziere în mărime de 9613,70 euro, cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 20787,95 lei, în rest cheltuielile de achitare a taxei de stat în mărime de 4212,05 lei, s-au respins. Măsura de asigurare a acțiunii, aplicată prin încheierea Judecătoriei Ungheni cu nr.2-4033/2021 din 27.12.2021, își păstrează efectul până la executarea hotărârii judecătorești.

În argumentarea soluției instanța de prim nivel a concluzionat că între părțile litigiului există raport juridic de împrumut, în baza căruia Negură Gheorghe a primit un împrumut în suma de 25000 Euro, pe care s-a obligat să îl restituie până la data de 19.12.2018, că Negură Gheorghe nu a executat în modul corespunzător obligațiile asumate prin contractul de împrumut; fapt care a generat și admiterea cerinței privind încasarea dobânzii de întârziere.

La 12.06.2024 avocatul Doga Cristina în interesele lui Negură Gheorghe a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 16.05.2024, solicitând casarea integrală a hotărârii și adoptarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie respinsă.

În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1,2 Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

În conformitate cu art.130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele

care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.5 alin.1 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Iar potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Conform art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Instanța de apel remarcă faptul că în speță obiectul juridic litigios constituie încasarea datoriei și plăților aferente în baza recipisei din 26.07.2018, astfel, fiind aplicabile dispozițiile Codului civil în vigoare la momentul încheierii actului juridic de împrumut , deci până la modernizarea Codului civil din 01.03.2019.

Conform prevederilor art.512 alin.1; 513 alin.1 Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă și diligență la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

Conform prevederilor art.514; 572 alin.1,2 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii. Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Colegiul civil notează că prin natura sa, raportul juridic obligaţional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligaţii este de a da creditorului dreptul de a obţine de la debitor îndeplinirea exactă a prestaţiei la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligaţie să poată fi executată, mai întîi de toate, este necesar ca aceasta să existe. Obligaţiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute în actul din care au luat naştere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare.

Prin obligaţie pecuniară se va înţelege acea obligaţie, în virtutea căreia debitorul e obligat, în baza unui contract sau a unei obligaţii extracontractuale prevăzute de Codul civil, să transmită creditorului bani, în sumă determinată sau determinabilă.

În conformitate cu prevederile art.666 alin.1 Cod civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se

sting raporturi juridice, iar potrivit art.667 alin.1 Cod civil, părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte şi pot stabili conţinutul lor.

Articolul 210 alin.2 Cod civil stipulează că în cazul în care, conform legii sau învoielii între părţi, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atît prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părţi, cît şi printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Potrivit art.867 alin.1 Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Articolul 871 alin.1 Cod civil statuiază că împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.

Potrivit art.210 alin.1 Cod civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depăşeşte 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

Reieșind din materialele cauzei suma de bază împrumutată este în mărime de 25000 euro, prin urmare părțile în litigiu s-au conformat dispozițiilor legale și au întocmit contractul de împrumut în scris sub formă de recipisă.

Completul de judecată denotă că recipisa întocmită și semnată de împrumutat și împrumutător conține elementele esențiale care se referă la datele de identitate a părților raportului de împrumut, suma împrumutată, termenul de restituire a împrumutului, semnăturile părților, recipisa este scrisă ograf. Astfel, din recipisă și materialele cauzei rezultă cert că împrumutatul Negură Gheorghe recunoaște în conversațiile cu Țurcanu Sergiu că datoria nu este restituită în termenul convenit în recipisă și menționează că va transfera suma respectivă în cont, indicând diferite termene de executare a obligației, ceea ce nu a realizat.

În consecință, fiind constatată neexecutarea obligației asumate prin recipisă de către împrumutatul Negură Gheorghe privind restituirea către împrumutătorul Țurcanu Sergiu a sumei împrumutate în mărime de 25000 euro nici până la scadență, nici după această dată, completul de judecată conchide că pretenția privind încasarea datoriei în mărime de 25000 euro este întemeiată, justificat fiind admisă de către prima instanță.

Referitor la cerința privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 9613,70 euro pentru perioada 20.12.2018-16.12.2021, care include termenul de la următoarea zi după scadență până la ziua anterioară depunerii prezentei acțiuni în judecată, instanța de apel notează că potrivit art.872 alin.1 Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie

în termen împrumutul, împrumutătorul poate cere pentru întreaga sumă datorată o dobândă în mărimea prevăzută la art.619 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art.619 alin.1,2 Cod civil, obligaţiilor pecuniare li se aplică dobânzii pe perioada întârzierii. Dobînda de întîrziere reprezintă 5% peste rata dobînzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Art.585 Cod civil, reglementează faptul că, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobândă, se plăteşte o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Articolul 617 alin.1,2 lit.a) Cod civil prevede că punerea debitorului în întîrziere are loc dacă acesta nu execută obligaţia în urma somaţiei primite după scadenţă din partea creditorului, debitorul se consideră în întîrziere ca urmare a somaţiei. Nu este necesară somaţie în cazul în care: este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligaţiei.

Respectiv, dat fiind că în recipisă era stabilită data scadenței- 19.12.2018, dată până la care obligația de restituire a împrumutului n-a fost executată, împrumutatul Negură Gheorghe este pus în întârziere din ziua următoare scadenței - 20.12.2018. Potrivit calculului anexat la materialele cauzei, efectuat prin intermediul site-ului prolex.md, dobânda de întârziere pentru perioada menționată, reieșind din suma datoriei de 25000 euro, constituie 9613,70 euro.

În concluzie, deoarece Negură Gheorghe n-a restituit în termenul convenit în recipisă împrumutul, Țurcanu Sergiu este în drept să solicite, prin prisma dispozițiilor sus citate, dobânda de întârziere, de aceea soluția instanței privind admiterea cerinței de încasare a dobânzii de întârziere este întemeiată.

Referitor la argumentele apelului, instanța constată că Negură Gheorghe, prin intermediul avocatului Doga Cristina, în special, își exprimă dezacordul cu hotărârea adoptată de prima instanță, invocând încălcări de procedură și anume că instanța a examinat cauza în lipsa lui și a reprezentantului său, fiind lezat în dreptul de apărare și prezentarea de probe.

În acest context, completul de judecată accentuiază că la caz, nu pot fi aplicate dispozițiile art.385 lit.d) Codul de procedură civilă, care prevede că instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul, să caseze integral hotărîrea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) şi i). La solicitarea participanţilor la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b).

Potrivit art.388 alin.1 lit.b) Codul de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: b) cauza a fost

judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

Instanța de apel denotă că atât Negură Gheorghe, cât și reprezentantul său, avocatul Doga Cristina au fost înștiințați legal despre ședințele de judecată din prima instanță prin intermediul poștei electronice, dânșii expediind instanței referință, cereri de amânare, faptul că nu s-au prezentat la ședința de judecată în care s-a pronunțat dispozitivul hotărârii, nu echivalează cu necitarea acestora și necunoașterea de către ei a datei, orei și locului ședinței de judecată.

Apelantul nu este de acord că prima instanță a respins cererea de amânare pentru ședința de judecată din 16.05.2024 ora 09.00. Aici completul de judecată punctează că ședința anterioară din 23.04.2024 s-a amânat la cererea avocatului Doga Cristina, pentru 16.05.2024 ora 09.00.

Potrivit art.102 alin.4[1] Codul de procedură civilă, participanţii la proces înştiinţaţi în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

La data de 16.05.2024 ora 09.12 prin intermediul poștei electronice a primei instanțe a fost înregistrată cererea de amânare din partea avocatului Doga Cristina, în care se invocă imposibilitatea prezentării la ședință din cauza antrenării în acțiuni procesuale la PCCOCS la aceeași dată la ora 10.00.

Articolul 206 alin.5 Cod de procedură civilă prevede că neprezentarea în şedinţă de judecată a reprezentantului sau a unui alt participant la proces nu împiedică examinarea cauzei. La solicitarea întemeiată a participantului la proces, instanţa poate amîna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia.

Din conținutul normei prevăzute la art.206 alin.5 Cod de procedură civilă, se deduce cert că instanța de judecată poate amîna o singură dată judecarea cauzei în legătură cu neprezentarea motivată a reprezentantului acestuia. Dat fiind că avocatul Doga Cristina a formulat nu doar o singură cerere de amânare, instanța de judecată corect a dispus examinarea cauzei în ședința de judecată din 16.05.2024 în lipsa acesteia și a apelantului/pârât. Mai mult ca atât, cererea de amânare a fost expediată cu întârziere.

Se respinge și argumentul apelantului că prin examinarea cauzei în lipsa lui instanța l-a privat de dreptul de a prezenta probe, or, la data de 16.05.2024 examinarea cauzei se afla la etapa pledoariilor, pe când art.119[1] Cod de procedură civilă stipulează că toate probele se prezintă, sub sancțiunea decăderii, în termenul stabilit de instanța de judecată, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, etapă care a fost realizată în anul 2022.

Dat fiind admiterea acțiunii civile, în acord cu dispozițiile art.94 alin.1 Codul de procedură civilă, prima instanță întemeiat a dispus compensarea reclamantului/intimat Țurcanu Sergiu a cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat în mărime de 20878,95 lei, din contul lui Negură Gheorghe.

Din considerentele menționate şi având în vedere că prima instanță a constatat şi a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o decizie legală şi întemeiată, iar motivele apelului nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel declarată de avocatul Doga Cristina în interesele apelantului Negură Gheorghe și a menține hotărârea Judecătoriei Ungheni din 16 mai 2024.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Codul de procedură civilă, Completul de judecată, -

decide:

Respinge apelul declarat de avocatul Doga Cristina în interesele apelantului Negură Gheorghe.

Menține hotărârea Judecătoriei Ungheni din 16 mai 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Țurcanu Sergiu către Negură Gheorghe privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere.

Decizia este definitivă, fiind cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, întermen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**